

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ.

7 клас

Модельна програма:

«Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)

Підручник:

Всесвітня історія : підруч. для 7 класу закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Х. : Вид-во «Ранок», 2024. — 224 с.

<https://shkola.in.ua/1408-vsесvitnia-istoriia-7-klas-hisem-2015.html>

Всеукраїнська школа онлайн (відеоуроки) <https://lms.e-school.net.ua/>

№	Розділ/тема	Зміст навчального матеріалу. Очікувані результати навчання	Джерела інформації. Самоконтроль
I семестр			
	Вступ	Здобувач освіти: <ul style="list-style-type: none">• називає хронологічні межі доби Середньовіччя;• наводить приклади різних видів історичних джерел Середньовіччя;• визначає риси/ознаки писемного й візуального джерела Середньовіччя;• розуміє та пояснює функцію історичної періодизації;• встановлює віддаленість і тривалість подій;• розв'язує хронологічні задачі;• користується історичною періодизацією для характеристики історичних подій, явищ, процесів;• уміє знаходити потрібну інформацію в підручнику та інших джерелах;• застосовує історичну карту як джерело знань	Для самоконтроля знань, умінь і навичок у підручнику вміщені QR-коди, через які можна потрапити на платформу IZZI, де вміщені всі необхідні матеріали https://www.youtube.com/watch?v=4X5bLM44Nws

		<p>про розселення варварських племен на території Західної Римської імперії та напрямки Великого переселення народів;</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює, для чого вивчатиметься цей курс; • висловлює власну думку щодо наявності взаємозв'язку між всесвітньою історією та історією України. <p>Дати IV – VI ст. – Велике переселення народів Кінець V — XV ст. – Історія середніх віків V – IX ст. – раннє Середньовіччя; X – XIII ст. – зріле або високе Середньовіччя; XIV – XV ст. – пізнє Середньовіччя</p>	<p>Велике переселення народів https://www.youtube.com/watch?v=j5zSr511fem</p>
<p>Розділ I. Раннє Середньовіччя (кінець V — середина XI ст.)</p>		<p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає хронологічні межі Раннього Середньовіччя, існування імперії Карла Великого, Арабського халіфату, Візантійської імперії, походів вікінгів, правління династій Суй і Тан у Китаї, «раджпутського періоду» в Індії; • розрізняє західноєвропейську християнську, східнохристиянську, ісламську, індійську і китайську цивілізації; • виокремлює та описує процеси, пов'язані з утворенням імперії Карла Великого, Візантійської імперії, розколом християнської церкви, об'єднанням арабів, розколом на шіїтів та сунітів; формування держав Центрально-Східної і Південної Європи, відносини Візантії та Русі, функціонування торговельного шляху «із варягів у греки»; • пояснює особливості кочового способу життя порівняно з осілим; вплив норманів на формування державності в східних слов'ян; • наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище, взаємодії людини та природи, особливості повсякденного життя, пов'язані з природними умовами; • розпізнає й описує пам'ятки «Каролінзького відродження», арабо-мусульманської культури часів халіфату, Візантії, Китаю та Індії; • розуміє місце окремої людини в різних цивілізаціях, особливості розвитку країн Сходу в Середньовіччі; • з'ясовує і пояснює мету створення «варварських правд», Ключіньського руху; • називає ключові риси імперії Карла Великого, Візантійської імперії, Арабського халіфату, Китаю за часів імперії Тан, «раджпутського періоду» Індії; • використовує інформацію з історичних та географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • співвідносить дані історичної карти з іншими джерелами інформації (розповідь 	<p>Юстиніан I https://www.youtube.com/watch?v=eD73qrUrll</p> <p>Візантія https://www.youtube.com/watch?v=QjV8u30Locs</p> <p>Карл Великий https://www.youtube.com/watch?v=vqGj5_M0aNM</p> <p>Поява ісламу. Завоювання https://www.youtube.com/watch?v=8SrwfTkYsxs</p> <p>Вікінги https://www.youtube.com/watch?v=Bn6Fxl2L3z8</p> <p>Велике розселення слов'ян https://www.youtube.com/watch?v=mh0-ed_vEE</p> <p>Слов'янська писемність https://www.youtube.com/watch?v=zPVYmk-n-qY&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMye9_SeMw&index=84</p>

	<p>чителя/учительки, текст підручника, музейну експозицію тощо), визначає межі поширення цивілізацій, держав тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> • установлює послідовність ключових подій, синхронізує події в різних регіонах світу; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: <u>«варварське королівство», «варварські правди», «бенефіцій», «васал», «сеньйор», «рицар», «експансія», «іслам», «пророк», «імам», «Коран», «Суна», «шиїти», «суніти», «теократична монархія», «халіфат», «Великий шовковий шлях», «вікінги», «нормани», «Русь», «Каролінзьке відродження», «церковна ієрархія», «єпископ», «християнізація», «Папа Римський», «Патріарх», «чернецтво», «Великий китайський канал», «касти», «раджпутський період», «арабески»;</u> • дає характеристику історичним персоналіям (Хлодвіг, Карл Мартелл, Карл Великий, Юстиніан I, Лев III Ісавр, Оттон I, Мухаммад (Мухамед), Лі Шумін (Тайцзун)), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • виявляє та розрізняє причини, результати й наслідки походів і завоювань Карла Великого, розпаду його імперії, розколу християнської церкви, арабських завоювань, розвитку Візантії за Македонської династії, Арабського халіфату та Китаю за часів династій Суй і Тан; • порівнює, визначає спільне й відмінне в організації господарства, суспільства, залежності цих відмінностей від природно-географічних умов країн Європи та Азії в часи Раннього Середньовіччя; • усвідомлює потребу та необхідність збереження пам'яток минулого; • висловлює власну думку щодо впливу походів норманів (вікінгів), арабських завоювань, процесу християнізації на тогочасну Європу <p>Дати: VI ст. до н. е. — XIII ст. Будівництво Великого китайського каналу 486 р. Заснування Франкської держави VI- XV ст. – Візантійська імперія 527-565 рр. – правління Юстиніана 618—907 рр. Правління династії Тан у Китаї 622 р. – виникнення ісламу 630 р. – об'єднання арабів під владою Мухаммеда VII – VIII ст. – арабські завоювання перших; VII ст. — початок розгортання державотворчих процесів у слов'янства VII—XII ст. «Раджпутський період» в історії Індії 632-1258 рр. - Арабський халіфат 661-750 р. – правління в Халіфаті династії</p>	<p>Китай Тан, Суй https://www.youtube.com/watch?v=X9di3re mnmM</p> <p>Культура Китаю https://www.youtube.com/watch?v=Rn23u6V Fstg</p>
--	---	---

		<p>Омейядів; 960—1279 рр. Правління династії Сун у Китаї VIII — початок IX ст. — боротьба населення Індії з арабськими завойовниками 736 р. — Заснування раджпутами поселення, яке в майбутньому стало містом Делі 618—907 рр. — правління династії Тан у Китаї 623 р. — Утворення Князівства Само — найдавнішої слов'янської держави 681—1018 рр. — Існування Першої Болгарської держави 960—1279 рр. — правління династії Сун у Китаї 726—843 рр. — боротьба іконоборців та шанувальників ікон у Візантії 732 р. – битва під Пуатьє, в якій франки зупинили арабську експансію в Європу; 750-1055 рр. – правління в Халіфаті династії Аббасидів 756—929 рр. — Кордовський емірат 793 р. – перший напад вікінгів Кінець VIII — середина XI ст. — Епоха норманів (вікінгів) в історії Європи 800 р. – утворення Франкської імперії; 843 р. – укладення Верденського договору 867—1081 рр. — правління Македонської Династії 896 р. — «Віднайдення батьківщини» союзом семи Угорських племен на чолі з князем Арпадом X ст. — поширення назви «Франція» щодо Західнофранкського королівства 919 р. — виникнення Німецького королівства 962 р. – проголошення Оттона I імператором Римської імперії (з XII ст. Священна Римська імперія, з XIV ст. – Священна Римська імперія німецької нації) 1000 (1001) р. — виникнення Угорського королівства 1025 р. — виникнення Польського Королівства 1054 р. — розкол християнської церкви на католицьку та православну 1073— 1085 рр. — реформи Папи Римського Григорія VII в католицькій Церкві 1066 р. – битва при Гастінгсі. Завоювання Англії норманами</p>	
	<p>Розділ II. Зріле (Високе) Середньовіччя (середина XI — середина XIV ст.)</p>	<p>Здобувач освіти: • називає стани європейського середньовічного суспільства; хронологічні межі Зрілого (Високого) Середньовіччя, Хрестових походів у Палестину, Балтію, існування імперії Чингісхана, Делійського султанату; дату початку Реконквісти, норманського завоювання Англії, підписання «Великої хартії вольностей»;</p>	<p>Середньовічне життя https://www.youtube.com/watch?v=p3vdH_oDkLM&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMye9_SeMw&index=33</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • розповідає про процес формування станової монархії у Французькому королівстві, перебіг Хрестових походів і походів Чингісхана та Батия, у тому числі на руські князівства, створення та діяльність чернечих і духовних рицарських орденів; • виявляє та наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище; взаємодії людини і природи; дій, спрямованих на збереження навколишнього середовища; взаємозв'язків Чеського, Угорського, Польського королівств, Болгарського царства та Русі-України; • пояснює на прикладах відмінності між суспільними системами держав Європи та Сходу; • називає італійські морські республіки та факторії Генуї на теренах України; • пояснює мету та значення створення факторій Генуї в Криму; • описує повсякденне життя людини періоду Середньовіччя; функціонування середньовічного міста, замку, монастиря, устрій університетів; ознаки романського й готичного стилів; • розпізнає на ілюстративному матеріалі пам'ятки культури Зрілого (Високого) Середньовіччя; • позначає на карті історичні події та об'єкти, перебіг подій, явищ, процесів, зазначених у темі; • використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «суспільний стан», «феод», «феодалізм», «феодальна драбина», «васалітет», «феодальна роздробленість», «зовнішня колонізація», «Хрестові походи», «духовно-рицарські ордени», «схизма», «єресь», «Альбігойські війни», «теократія», «станово-представницька монархія», «парламент», «кортеси», «Генеральні штати», «сейм», «Реконкіста», «турки-сельджуки», «кочова імперія», «внутрішня колонізація», «гільдія», «лихварство», «майстер», «міська комуна», «підмайстер», «учень», «цех»; • дає характеристику основних подій і явищ (у межах змісту теми), а також історичним персоналіям: Тома Аквінський, Григорій VII, Інокентій III, Генріх IV, Фрідріх I Барбаросса, Фрідріх II, Вільгельм Завойовник, Річард Левове Серце, Елеонора Аквітанська, Філіп II Август, Луї IX, Філіп IV Красивий, Салах ад-Дин 	<p>Рицарі https://www.youtube.com/watch?v=BfZbue9NxEU&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMyE9_SeMw&index=31</p> <p>Хрестові походи https://www.youtube.com/watch?v=Mq4hmBDOB5g&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMyE9_SeMw&index=40</p> <p>Саладін https://www.youtube.com/watch?v=H6bg2jG7MS0</p> <p>Монголи https://www.youtube.com/watch?v=kk5sE2hnuM</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=4JMjmgUXHL8</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=cC0p8ARmat4</p>
--	--	--

(Саладин), Чингісхан, Хубілай (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріалів, матеріалів музейних експозицій);

- **аналізує** причини та наслідки Хрестових походів у Палестину та Балтію; початку Реконкісти;
- **визначає** передумови, причини та наслідки появи «Великої хартії вольностей»;
- **формулює** запитання щодо можливого впливу тих чи інших історичних подій на життя середньовічного суспільства загалом, його окремих груп (станів) або представників; критерії для порівняння життя населення західноєвропейських міст і міст Русі;
- **усвідомлює** зміст викликів, що висувало різне природне середовище до людини й суспільства епохи Середньовіччя;
- **висловлює власну думку** щодо ролі людини в історичному процесі, **обґрунтовує** унікальність і неповторність кожної людини;
- **оцінює** вплив на сучасність подій Середньовіччя на прикладі «Великої хартії вольностей»

Дати:

IX—XI ст. — початок будівництва замків у середньовічній Європі

X—XI ст. — відродження давніх і поява нових міст

у Західній Європі

X—XIII ст. — формування основних суспільних станів

у середньовічній Західній Європі

XI ст. — виникнення перших комун у містах Північної

Італії

1038—1194 рр. — Імперія турків-сельджуків

1066 р. — битва під Гастінгсом. Нормандське завоювання Англії

1077 р. — «Ходіння в Каноссу»

1088 р. — виникнення першого в середньовічній Європі університету в місті Болонья в Італії

1085 р. — перетворення Чеської держави на королівство

1095 р. — виступ Папи Урбана II у Клермоні із закликком

звільнити Святу Землю від мусульман

1096—1291 рр. — Хрестові походи

1099 р. — узяття Єрусалима хрестоносцями

Кінець XII ст. — поява магдебурзького права

1204 р. — узяття Константинополя хрестоносцями

1206 р. — об'єднання монголів під владою

Тимучина (Чингісхана). Початок завоювань

1206—1227 рр. — правління Чингісхана.

		<p>Створення імперії 1206—1526 рр. — Делійський султанат 1209 р. — виникнення Ордену францисканців 1209—1229 рр. — Альбігойські війни 1212 р. — вирішальна битва Реконкісти біля Лас-Навас-де-Толоса 1215 р. — підписання «Великої хартії вольностей» 1215 р. — виникнення Ордену Домініканців 1217 р. — Коронація правителя Сербії 1222 р. — «Золота булла» угорського короля Середина XIII ст. — утворення Великого Князівства Литовського 1237-1242 рр. — монгольська навала на Східну Європу 1254 р. — Римська імперія почала офіційно називатися Священною 1265 р. — утворення «парламенту Монфора» в Англійському королівстві 1273 р. — початок правління династії Габсбургів 1279—1368 рр. — правління в Китаї династії Юань 1291 р. — утворення Швейцарського союзу 1291 р. — падіння Акри, останньої столиці Єрусалимського королівства. Завершення епохи хрестових походів 1302 р. — скликання Генеральних штатів у Французькому королівстві 1315—1317 рр. — «Великий голод» у Європі 1320 р. — відновлення єдності Польського королівства 1335 р. — укладення у Вишеграді військового і торговельного союзу Угорського, Чеського й Польського королівств</p>	
		<p>II семестр</p>	
<p>Розділ III. Пізнє Середньовіччя (середина XIV — XV ст.)</p>		<p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає хронологічні межі Пізнього Середньовіччя, Столітньої війни, «Війни Троянд» в Англії, утворення Іспанського королівства, укладання «Золотої булли», Кревської унії, Грюнвальдської битви та битви на Косовому полі, існування Кримського ханства; • розповідає про кліматичні зміни та їх вплив на життя людини Пізнього Середньовіччя; відкриття португальців, Ганзу та Кальмарську унію; наукові та технічні досягнення Пізнього Середньовіччя; • розпізнає на ілюстративному матеріалі пам'ятки Раннього Відродження; • розрізняє природні, соціальні, технологічні й культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини в Пізньому 	<p>Жанна д'Арк https://www.youtube.com/watch?v=QJMDdOjLHe4</p> <p>Столітня війна https://www.youtube.com/watch?v=OLBsUoMLQjQ</p> <p>Італійські держави https://www.youtube.com/watch?v=5FcUxlgKDFs</p> <p>Війна Троянд https://www.youtube.com/watch?v=pousRIsw</p>

	<p>Середньовіччя;</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміє та пояснює значення для розвитку Європи османських завоювань; виклики, що стояли перед людиною, людськими спільнотами в Пізньому Середньовіччі; причини поразок Хрестових походів проти османів; роль полків з руських земель у перемозі в Грюнвальдській битві; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «чорна смерть», «Столітня війна», «централізована держава», «Війна Троянд», «Ганза», «Авіньйонський полон», «Велика західна схизма», «гуманізм», «Раннє Відродження», «Золота булла», «гусити», «Новгородська республіка», «турки-османи», «яничар», «сипах», «унія», «Косове поле», «Велика Китайська стіна», «Заборонене місто», «моголи»; • описує основні політичні зміни періоду: завершення Реконквісти, незалежнення Московської держави, утворення Османської імперії та загибель Візантійської імперії, занепад Делійського султанату, утворення держави Великих моголів; • зазначає одночасність цих подій в історичному просторі, їхню тривалість, хронологічні межі явищ, процесів і їхню віддаленість одне від одного; • розрізняє різноманіття варіантів розвитку подібних подій у різних куточках світу; становище українських земель у складі різних держав; • описує пам'ятки культури Пізнього Середньовіччя; • показує на історичній карті основні події періоду; • порівнює інформацію з різних карт, визначає її повноту; • дає характеристику історичним персоналіям: Жанна д'Арк, Анрі VII, Луї XI, Генрі VII, Ян Гус, Ян Жижка, Маргрете I, Енріке Мореплавець, Тамерлан, Мехмед II Завойовник, Іван III, Фернандо та Ізабелль, Йоганн Гутенберг, Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарка, Сандро Боттічеллі, Чжен Хе, Донателло; • зіставляє наміри й результати діяльності історичних діячів і суспільних груп; • визначає за історичними джерелами період, епоху; • з'ясовує чинники, що вплинули на наукові й технічні досягнення Пізнього Середньовіччя; • аргументує за допомогою історичних фактів вплив на поведінку людини подій політичного, економічного та духовного життя в епоху Пізнього Середньовіччя; 	<p>iBk</p> <p>Гуситський рух https://www.youtube.com/watch?v=WkPrfZW32-Q&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMyE9_SeMw&index=77</p> <p>Кальмарська унія https://www.youtube.com/watch?v=II5-XBUY8Vw</p> <p>Авіньйонський полон https://www.youtube.com/watch?v=BZ-6NkhNjpU</p> <p>ВКЛ https://www.youtube.com/watch?v=P3qjyBZ-Zi2s&list=PLtZcZP-6SmQ66PEK7ldAxwvFMyE9_SeMw&index=73</p> <p>Османська імперія https://www.youtube.com/watch?v=wsogidrGcKo</p> <p>Раннє Відродження https://www.youtube.com/watch?v=njiWOrM7Eao</p> <p>Книгодрукування https://www.youtube.com/watch?v=j1c-EswHSp8</p> <p>Енріко Мореплавець https://www.youtube.com/watch?v=Atjtt6NR6LE</p>
--	---	---

- **виявляє та розрізняє** результати й наслідки пандемії чуми XIV ст., «Війни Троянд», утворення Іспанського королівства та завершення Реконквісти, загибелі Візантійської імперії;
- **визначає та описує** наслідки Кревської унії на подальшу долю українських земель;
- **презентує** цивілізаційні здобутки періоду;
- **оцінює** якість виконання роботи за допомогою рефлексії та конструктивного зворотного зв'язку;
- **висловлює** власну думку щодо важливості формування демократичних цінностей на прикладі матеріалів, присвячених італійському Відродженню та гуситському руху;
- **висловлює** власну думку щодо впливу Відродження на європейське суспільство

Дати

XIII—XV ст. — розквіт морської торгівлі Генуї та Венеції

XIV—XVI ст. — Епоха Відродження

1299 р. — утворення держави турків-османів

1309—1377 рр. — «Авіньйонський полон» пап

1336—1565 рр. — Віджаянагарська імперія

1337—1453 рр. — Столітня війна

1346—1353 рр. — пандемія чуми в Європі, відома як «чорна смерть»

1356 р. — остаточне формування Ганзейського союзу

1356 р. — оголошення «Золотої булли» імператором Священної Римської імперії

1358 р. — селянське повстання Жакерія

1359—1381 р. — «Велика Зам'ятня» («Велике Замішання») в Золотій Орді

1368—1644 рр. — правління династії Мін у Китаї

1378—1417 рр. — Велика західна схизма

1381 р. — повстання в Англії, очолюване Вотом Тайлером

1385 р. — Кревська унія

1385 р. — перемога Португалії над Кастилією. Португалія відстояла свою незалежність.

Утвердження нової династії

1389 р. — битва на Косовому полі

1396 р. — битва під Нікополем

1397 р. — Кальмарська унія

1397 р. — Заснування банку Медічі у Флоренції

1398—1399 рр. — похід Тамерлана в Індію

1402 р. — битва під Анкарою

1403—1433 рр. — «Великі посольства» Чжен Хе

1410 р. — Грюнвальдська битва

1415 р. — захоплення португальцями Сеути

1418 р. — створення морехідної школи в Сагреші

	<p>1419—1434 рр. — Гуситські війни</p> <p>1444 р. — битва під Варною</p> <p>1451—1481 рр. — правління султана Мехмеда II</p> <p>1453 р. — узяття турками-османами Константинополя. Утворення Османської імперії</p> <p>1455—1485 рр. — Війна троянд</p> <p>1461—1483 рр. — правління французького короля Луї XI</p> <p>1479 р. — утворення Іспанського королівства</p> <p>1492 р. — завершення Реконкісти</p> <p>1459 р. — припинення існування Золотої Орди</p> <p>1480 р. — «Стояння на річці Угрі»</p> <p>1497 р. — Судебник Івана III</p> <p>1521 р. — Велике князівство Московське визнало васальну залежність від Кримського ханату та зобов'язалося платити йому данину</p> <p>1526 р. — захоплення Бабуром Індії</p>	
--	---	--